

ULL VIU... I FORA ERRADES

Francament, creiem que el fat (llegeixi's, destí) ens ha jugat una mala passada. Sembla talment una ironia o bé una paradoxa que el dia que encetem aquesta secció, creada amb el noble intent d'assenyalar i de comentar aquelles errades més importants que observem a la nostra revista, surti precisament en aquesta columna una errada molt significativa, motivada pel fet d'ésser incomplet un dels paràgrafs que vam escriure:

Consta a la revista: «l'han demanat (el llibre), però no els el volem deixar, com acostumem dir o escriure». L'oració correcta que nosaltres vam escriure, deia: «l'han demanat (el llibre), però no els el volem deixar. I no, **no els hi volem deixar**, com acostumem dir o escriure». Veureu que és molt diferent el sentit d'una oració o de l'altra. Demanem, per tant, excuses als nostres amables lectors, i passem a comentar una altra errada que veiem molt repetida.

Es tracta de la formació dels anomenats temps d'obligació. Expressions com **tens que fer-ho, tinc que treballar, tinc que anar-hi**, etc., són usades a tort i a dret, i hem de remarcar que totes elles són totalment inadmissibles i cal lluitar per tal que, tant en la llengua parlada com en l'escripta, siguin bandejades del tot.

Naturalment, aquesta errada és deguda a la influència castellana. Ens ensenyen en castellà i, llavors, quan parlem o escrivim en català traduïm literalment.

Recordem, i utilitzem, quan parlem o escrivim, que l'expressió castellana **tener que**, cal ésser traduïda a la nostra llengua per «**haver de**». Així en lloc de **tens que fer-ho**, cal dir o escriure **has de fer-ho**; en lloc de **tinc que treballar** o **tinc que anar-hi**, haig o he de treballar o haig o he d'anar-hi.

Així mateix, no es poden admetre construccions tan corrents com **hi ha que callar, hi ha que anar-hi**, etc. Fixeu-vos que també són traduccions literals de les castellanes **hay que callar, hay que ir**, etc.

Ja sabem que molt sovint usem perifrasis com **ésser precis que, per falta que, ésser de necessitat que**, etc., per tal de fer la traducció de les precedents expressions o bé d'altres de semblants.

Sortosament, en català tenim un verb magnífic, **caldre**, que ens ve com l'anell al dit a fi i efecte de traduir correctament expressions com les que hem assenyalat abans. Així, direm o escriurem: **cal callar, cal anar-hi**, etc.

Cal, doncs, i perdoneu la redundància, revitalitzar el verb **caldre**, el qual no sabem per quins set sous s'ha anat usant cada dia menys per a la formació dels anomenats temps d'obligació. I això que és un verb ben nostre. Estimem-lo, doncs, i usem-lo. Com diem a la celebració de l'Eucaristia: **Cal fer-ho i és de justícia!**

M.

EDICIONES ● FOLLETOS ● CATALOGOS
PROSPECTOS ● IMPRESOS EN GENERAL

ESPORTS PER A INFANTS I JOVES AL NOSTRE POBLE

En el RONSANA del mes passat es parla en diversos llocs de l'equip de futbol, dels infants i la pràctica dels esports, del prestigi que dona el futbol al nostre poble, etc. En tot això hi veig diversos enfocaments... que em sembla que no acaben de lligar. Heus ací unes consideracions que se m'han ocorregut entorn d'aquestes qüestions:

— Sta. Eulàlia disposa de 400.000 ptes. anuals i d'una colla de gent esforçada i sacrificada que fan anar endavant el nostre futbol. Fins i tot hi ha algunes ajudes oficials. Amb això mantenim els equips de futbol infantils, juvenils i amateurs.

— Naturalment donem el màxim d'importància a l'equip amateur per a mantenir-lo —treient forces de flaqueza, com aquell qui diu— en una categoria més o menys desproporcionada. Per a això recollim per tota la comarca una vintena de jugadors —més o menys «a sou»— que cada quinze dies ens ofereixen un **espectacle esportiu**. Certament, cal fer constar que alguns d'aquests jugadors són del poble.

A més a més, els altres diumenges anem pel món amb aquests ambaixadors fent publicitat del nostre poble, augmentant el prestigi de Santa Eulàlia de Ronsana i passant la mà per la cara —com si diguéssim— a molts pobles més grans que el nostre. Així hem pogut veure com, gràcies al futbol, a Igualada, per exemple, ens coneixen com a «población veraniega del Vallés», «animadísima y viva como lugar de veraneo» i qualifiquen el nostre equip de «prodigio deportivo». (Vegeu el darrer número de RONSANA). Em penso que els resultats són clars.

— També tenim els equips infantil i juvenil, als quals algunes persones dediquen considerables esforços. Aquests equips, mentre permeten a uns grups d'infants i de joves del nostre poble de practicar el futbol, els acostumen a practicar l'esport com a **espectacle** i donen a conèixer les futures «figures» de l'equip amateur. Cal tenir present que al nostre poble hi ha molts infants i joves que, perquè el futbol no els agrada o en saben poc, no practica cap esport.

— Una OPINIÓ també del RONSANA passat, expressa la necessitat que els infants i joves puguin practicar diversos esports i triar els que els vagin millor. Es parla de la necessitat de persones que s'hi dediquin. Suposo que caldria parlar també de les dificultats materials.

— Somniem una mica. Imaginem que el nostre poble disposa d'una colla d'instal·lacions esportives, amb molta diversitat, obertes a tots els infants i joves —nois i noies— perquè puguin practicar els seus esports preferits. Imaginem que, a més, hi ha una colla de persones que dediquen unes hores setmanals a ensenyar aquests esports, més preocupats de la **formació** —i no només física— dels infants i joves que de crear «figures» i d'oferir **espectacles**. Les possibilitats són molt àmplies. I els resultats positius no costen gaire de veure, encara que no foren espectaculars (com no és espectacular la tasca del mestre, per exemple).

— Però no somniem: això és molt difícil en el nostre poble. Ja ho sé..., però no ho entenc. Resulta que per a la nostra satisfacció (gaudir d'un **espectacle esportiu**) i per al nostre prestigi, som capaços de mantenir un «**prodigio deportivo**». I per a portar a la pràctica un projecte de tipus **educatiu** de l'esport i a través de l'esport no serem capaços?

Aquestes reflexions en veu alta podrien servir per a alguna cosa..., però no és massa probable. De totes maneres podríem obrir el diàleg, en aquestes mateixes planes, amb tots els que vulguin dir alguna cosa sobre aquest tema. I si aquestes reflexions cauen en el buit, si més no, serviran per posar-nos una mica més en evidència, perquè se'ns vegi una mica més la llaua (és a dir: perquè es descobreixin els nostres interessos reals, allò pel qual som capaços de moure'ns i d'esforçar-nos).

J. SAMPERA

Transportes

J. PEIROTEN

Comerciante en toda clase de
materiales para la construcción

Calle San José, s. n.

Teléfono 82

SANTA EULALIA DE RONSANA